Regionledningskontoret
Alvin Planman Thorsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-05-19

KRN 2026-0068

Klimat- och
regionutvecklingsnämnden

Extra utlysningar av projektmedel för insatser kopplade till hållbar cirkulär samhällsbyggnad i Stockholms län och utveckling av de regionala stadskärnorna 2026

Regionledningskontorets förslag till beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

> Extra utlysningar av projektmedel om totalt 8 000 000 kronor för insatser som främjar hållbar cirkulär samhällsbyggnad samt utveckling av hållbara regionala stadskärnor genomförs.

Sammanfattning

Region Stockholm driver det regionala utvecklingsarbetet i Stockholmsregionen genom bland annat finansiering och samverkan för att nå målen i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RS 2025-0760) samt Klimat- och regionutvecklingsnämndens verksamhetsplan för 2026 (KRN 2025-0131).

Som en del i arbetet med att utveckla regionala stadskärnor och accelerera klimatomställningen genom Klimatarena Stockholm, genomfördes extra utlysningar för första gången under 2025. För att fortsätta stärka detta arbete och möjliggöra satsningar som faller utanför de ordinarie riktlinjerna för finansiering, finns ett behov av att genomföra riktade insatser även under 2026.

Regionledningskontoret föreslår att extra utlysningar av projektmedel hålls under sommar/höst 2026 inom två specifika insatsområden: att främja hållbar cirkulär samhällsbyggnad samt att främja arbetet med utveckling av hållbara regionala stadskärnor. Utlysningarna riktar sig till offentliga organisationer, forskningsaktörer och samhällsbyggnadsaktörer. Förslaget innebär att projekt kan beviljas medel för bland annat fysiska investeringar, projekt av lokal karaktär samt en högre nivå för indirekta kostnader (OH) för akademin, vilket kompletterar Region Stockholms ordinarie utlysningsformer.

Sammanfattningsvis föreslår regionledningskontoret att nämnden beslutar om extra utlysningar för 2026 för att möjliggöra nischade projekt inom cirkulär samhällsbyggnad och stärka de regionala stadskärnorna som attraktiva målpunkter.

Bakgrund
Region Stockholm driver det regionala utvecklingsarbetet i Stockholmsregionen genom fyra huvudsakliga verktyg:

- Framtagande av planer och strategier
- Finansiering
- Påverkan
- Kunskapsunderlag

Dessa verktyg knyts samman genom samverkan, som är en central del av regionens utvecklingsarbete. Syftet med extrautlysningarna är att sammanföra dessa fyra verktyg för att accelerera arbetet med den hållbara utvecklingen av Stockholmsregionen.

Ett av resultatmålen i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RS 2025-0760) är att fortsätta utveckla de regionala stadskärnorna som attraktiva och tillgängliga platser. I linje med planen pågår utvecklingen av stadskärnorna med innovativa lösningar inom energi, klimat och social hållbarhet.

Vidare anger Klimat- och regionutvecklingsnämndens verksamhetsplan för 2026 (KRN 2025-0131) att nämnden ska fortsätta utveckla Klimatarena Stockholm för att nå målet om netto noll klimatpåverkan senast 2045. Arbetet stödjer även Region Stockholm i att minska klimatpåverkan från bygg- och anläggning samt plast.

Hösten 2025 genomfördes för första gången extrautlysningar för att främja arbetet med de regionala stadskärnorna och Klimatarenans insatsområden (KRN 2025-0029). Med 2026 års extrautlysningar möjliggörs ytterligare satsningar som bidrar till genomförandet av Färdplanerna för de regionala stadskärnorna (KRN 2023-0147), Klimat- och regionutvecklingsnämndens verksamhetsplan för 2026 (KRN 2025-0131), samt i slutändan måluppfyllnad av den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RS 2025-0760).

Sedan 2023 arbetar regionledningskontoret med riktade utlysningar av anslaget för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling, i enlighet med

riktlinjer för finansiering av regional utveckling (KRN 2023-0040). Regionerna ansvarar för att samordna och utveckla det regionala arbetet för hållbar utveckling och tillväxt i enlighet med lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete. Det innebär att Region Stockholm fördelar både regionala och statliga tillväxtmedel i enlighet med den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, program kopplade till Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF+), samt den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 (Skr. 2020/21:133).

Som en del av Region Stockholms arbete med hållbar utveckling ansvarar klimat- och regionutvecklingsnämnden för att fördela regionala tillväxtmedel. Fördelning av medel genom utlysningar är därför en beprövad och väl upparbetad metod för att driva på för en hållbar regional utveckling.

Genom extra utlysningar av projektmedel för cirkulär samhällsbyggnad och hållbara regionala stadskärnor möjliggörs följande satsningar:

- Satsningar på projekt med lokal karaktär
- Nischade projekt riktade mot hållbar och cirkulär samhällsbyggnad
- Bevilja OH-kostnader på upp till 25 procent när det gäller högskolor och universitet
- Bevilja medel till fysiska investeringar
- Upp till 60 % stödnivå

Dessa satsningar ryms inte inom ramen för de ordinarie riktlinjerna för finansiering av regional utveckling (KRN 2023-0040). I övrigt följer extrautlysningarna ordinarie riktlinjer. Om projekten är av sådan karaktär, ska medlen i extrautlysningarna även kunna växlas upp mot medel från Europeiska Regionala utvecklingsfonden eller Europeiska Socialfonden.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Regionledningskontoret föreslår att extrautlysningarna ska ha följande insatsområden:

1. Främja hållbar cirkulär samhällsbyggnad
2. Främja arbetet med utveckling av hållbara regionala stadskärnor

Främja hållbar cirkulär samhällsbyggnad
I Klimat- och regionutvecklingsnämndens verksamhetsplan för 2026 uppges att Klimatarena Stockholm ska fortsätta utvecklas med syftet att

snabba på omställningen och nå målet om netto noll klimatpåverkan 2045. Arbetet inom Klimatarena Stockholm stödjer även Region Stockholm som organisation i arbetet att minska klimatpåverkan från bygg- och anläggning samt plast och bidrar till uppfyllandet av Region Stockholms klimatmål. Ett delmål i den regionala utvecklingsplanen är att öka motståndskraften mot klimatrelaterade kriser i Stockholmsregionen.

En viktig del i arbetet är att planera för fler kostnadseffektiva naturbaserade lösningar i tätortsmiljöer, i odlingslandskapet samt i skogs- och kustmiljöer. En stärkt samverkan behövs för att hantera de utmaningar som klimatförändringarna medför. I Region Stockholms nuvarande utlysningar lyfts inte tidigare nämnda inriktningar varför regionledningskontoret föreslår att en av extrautlysningarna ska fokusera på att främja en hållbar cirkulär samhällsbyggnad.

Utlysningen riktar sig till offentliga organisationer, medlemsorganisationer, företagsfrämjande aktörer och forskningsorganisationer i Stockholms län. Utlysningen välkomnar projekt i olika mognadsgrader, från pilot- och testprojekt till implementering och vidareutveckling av befintliga arbetssätt. Företag kan delta som projektpartner, men inte vara huvudsökande. Forskningsorganisationer kan vara projektägare eller samarbetspartners, men projekten ska ha tydlig praktisk relevans och koppling till tillämpning i Stockholms län.

En central del är att uppmuntra samarbeten som kan leda till gemensamma projekt och ansökningar som riktas mot följande områden:

- **Samverkan för resurseffektiv hantering av byggmaterial:** Test och utveckling av cirkulära flöden, återbruk, ökad livslängd och minskad klimatpåverkan.
- **Resurseffektiv hantering av berg- och jordmassor:** Minska transporter och stärk cirkulära flöden genom bättre planering och samverkan – exempelvis med hjälp av masshanteringskoordinator.
- **Cirkulär samhällsplanering:** Utveckling av nya planeringsprocesser, styrmedel eller resursflödesanalyser som stärker kommunernas kapacitet för cirkulärt byggande.
- **Cirkulär fastighetsförvaltning:** Skapa lösningar som förlänger livslängden på byggnader och anläggningar.
- **Klimatanpassad förvaltning:** Planering och projektering för kompletterande åtgärder och naturbaserade lösningar som stärker dagvattenhantering, biologisk mångfald, rekreation och klimatanpassning i befintlig bebyggelse.

- **Processer för test och innovation i samhällsbyggandet:** Utveckling av processer, modeller, verktyg eller samverkansformer som gör det enklare att testa och implementera innovationer inom samhällsbyggnad.

Främja arbetet med utveckling av hållbara regionala stadskärnor
Utlysningen fokuserar på insatser som främjar en hållbar utveckling av de regionala stadskärnorna, såväl ekologiskt, socialt och ekonomiskt, och som bidrar till genomförande av färdplanerna för respektive stadskärna (KRN 2023-0147).

Utlysningen riktar sig till samhällsbyggnadsaktörer som är aktiva i utvecklingen av de regionala stadskärnorna, så som kommuner, myndigheter och företag.

Utlysningen riktar sig till projekt som:

- Stärker de regionala stadskärnorna som målpunkter för näringsliv och service som invånarna behöver och använder i sin vardag, exempelvis handel, kultur, utbildning och vård.
- Minskar fysiska, sociala och administrativa barriärer inom kärnorna.
- Främjar ett hållbart resande, såväl inom som mellan de regionala stadskärnorna.
- Stärker och utvecklar de regionala stadskärnornas profiler och dess unika karaktärer.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet medför kostnader om åtta miljoner kronor som finansieras genom klimat- och regionutvecklingsnämndens anslag för 2026.

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Martin Påhlman
Enhetschef

Godkänd av Anton Västberg, 2026-05-19